

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนบ้านหนองเขียว และเพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนบ้านหนองเขียวโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเขียว ปีการศึกษา 2552 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้มาจากวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้มาจากวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนบ้านหนองเขียว ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนบ้านหนองเขียว

ในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนบ้านหนองเขียว ฉบับดังกล่าว ผู้วิจัยได้สร้างให้มีสาระครอบคลุมทุกประเด็นที่ต้องการศึกษา รวมทั้งสามารถประเมินได้ในสิ่งที่ต้องการศึกษา และสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสภาพบริบทที่เป็นจริงของโรงเรียนบ้านหนองเขียว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสร้างโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อกำหนดความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านหนองเขียว โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นคณะครูโรงเรียนบ้านหนองเขียว รวมทั้งสิ้น 8 ท่านพิจารณา รายชื่อดังภาคผนวก ก.
3. ดำเนินการสังเคราะห์ความหมายตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากผู้เชี่ยวชาญ ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังภาคผนวก ข.
4. สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อกำหนดคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ตามเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านหนองเขียว โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นคณะครูโรงเรียนบ้านหนองเขียว รวมทั้งสิ้น 12 ท่านพิจารณา รายชื่อดังภาคผนวก ก.
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเป็นดังนี้

ตาราง 1 ผลการรวบรวมคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	จำนวนคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ (ข้อ)
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	19
ซื่อสัตย์สุจริต	10
มีวินัย	8
ใฝ่เรียนรู้	10
อยู่อย่างพอเพียง	16
มุ่งมั่นในการทำงาน	8
รักความเป็นไทย	7
มีจิตสาธารณะ	8
รวม	86

6. นำคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่รวบรวมได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ว่ามีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านหนองเจียวหรือไม่ อย่างไร ความเป็นปรนัย (Objectivity) ในการใช้คำ และความชัดเจนในการสื่อความหมายของคุณลักษณะแต่ละด้าน รวมทั้งสอบถามคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้เพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนำคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่รวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 86 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าใจบริบทของโรงเรียนบ้านหนองเจียวเป็นอย่างดี ได้แก่ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านหนองเจียว รวมทั้งสิ้น 29 คน รายชื่อดังภาคผนวก ก. ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญของ Macmillan (เกษมบุญอ่อน , 2522 , หน้า 27) ที่ศึกษาพบว่าหากจำนวนผู้เชี่ยวชาญมีตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปอัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก

7. ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 นำผลการตอบแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และพิจารณาคัดเลือกข้อ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ตั้งแต่ .7 ขึ้นไป ทำให้ได้ประเด็นข้อที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาทั้งหมด จำนวน 75 ข้อ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	จำนวนคุณลักษณะและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ ผ่านเกณฑ์การพิจารณา (ข้อ)
รักษาดิน ศาสน์ กษัตริย์	18
ซื่อสัตย์สุจริต	9
มีวินัย	7
ใฝ่เรียนรู้	9
อยู่อย่างพอเพียง	12
มุ่งมั่นในการทำงาน	7
รักความเป็นไทย	5
มีจิตสาธารณะ	8
รวม	75

8. นำข้อทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา มาสร้างเป็นแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 100 คน

9. นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 มาหาอำนาจจำแนกของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้วิธีการทดสอบที (t-test) ด้วยเทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าที่สูงไว้ โดยผู้วิจัยจะพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการตอบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลปรากฏว่ามีข้อที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 57 ข้อ

10. นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 100 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิธีการหาความคงที่ภายใน ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่ามีความเชื่อมั่น .9802

11. นำข้อที่ผ่านเกณฑ์ไปเข้าฉบับ ได้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับสมบูรณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) for Windows โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2. หาอำนาจจำแนกของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายข้อ โดยการทดสอบที (t-test) ด้วยเทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ

3. หาความเชื่อมั่นของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยวิธีการหาความคงที่ภายใน จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

เกณฑ์การแปลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (บุญส่ง นิลแก้ว, 2541 , หน้า 147)

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับไม่ได้อย่างมาก

ตั้งแต่ 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับไม่ดี

ตั้งแต่ 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ตั้งแต่ 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดี

ตั้งแต่ 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีมาก